

GĖRIMŲ IR MAISTO PRODUKTŲ, TURINČIŲ DIDELĮ CUKRAUS KIEKĮ, POVEIKIO SVEIKATAI IR JO VARTOJIMO MAŽINIMO PRIEMONIŲ APŽVALGA

Vertinimo vadovas: Raimonda Janonienė

Atsakinga vykdytoja: Gintarė Petronytė

Vertinimo laikotarpis: 2017 m.

Pagrindimas. Vertinimas bus atliktas vadovaujantis Higienos instituto 2017 m. veiklos planu (8.9 priemonė), patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V– 293. Daugelyje valstybių lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksnys – nesveika mityba (maisto produktai ir jų maistinės medžiagos tokios kaip sotieji riebalai, druska, cukrus) kelia ekonominę naštą susijusią su sveikatos priežiūros išlaidomis, nedarbingumu, priešlaikiniu mirtingumu. Vis daugiau šalių taiko ar planuoja įvesti mokesines priemones sveikatai nepalankiems maisto produktams ir gėrimams, turintiems didelį cukraus kiekį.

Vertinimo tikslas – apžvelgti įrodymus apie gėrimų ir maisto produktų, turinčių didelį cukraus kiekį, poveikį sveikatai ir jų vartojimą mažinančias priemones (mokesčiai, subsidijos, reklamos ribojimas).

Vertinimo klausimai:

1. Koks gėrimų ir maisto produktų, turinčių didelį cukraus kiekį, vartojimo poveikis lėtinių neinfekcinių ligų (LNL) ir jų rizikos veiksnių (kūno svorio, cukrinio diabeto ir dantų ėduonies) išsivystymui?
2. Koks kainos (mokesčių), gėrimams ir maisto produktams, turintiems didelį cukraus kiekį, ir subsidijų sveikatai palankiems maisto produktams poveikis vartojimui ir sveikatai?
3. Koks reklamos ribojimų ir draudimų poveikis sveikatai nepalankių maisto produktų ir gėrimų vartojimui?
4. Ar maisto mokesčiai turi poveikį maisto pramonės konkurencingumui: administracinei naštai, įmonių pelningumui ir jų investavimui, užimtumui, darbo našumui bei vidaus rinkai?

Vertinimo metodai. Mokslinių publikacijų paieška bus atlikta duomenų bazėse: MEDLINE (per OVID), Cochrane Database of Systematic Reviews (per Cochrane library), PDQ evidence, Health evidence, EconLit (per EbscoHOST). Jų paieškos kriterijai – sisteminės apžvalgos, metaanalizės, apžvalgos ir ekonominio vertinimo tyrimai, publikuoti anglų kalba. Paieškoje nebus taikomi publikavimo datos ribojimai. Kitų publikacijų (ataskaitų ir kitų leidinių) bus ieškoma tarptautinių organizacijų leidinių bazėse, valstybės institucijų (sveikatos ministerijų) tinklalapiuose bei specializuotos informacijos paieškos sistemoje (angl. *google scholar*).

Laukiami rezultatai. Pateikti įrodymai apie gėrimų ir maisto produktų, turinčių didelį cukraus kiekį, poveikį sveikatai ir jų vartojimą mažinančias priemones (mokesčiai, subsidijos, reklamos ribojimas), kurie paremtų sprendimų priėmėjus formuojančius įrodymais grįstą maisto politiką.

Daugiau informacijos Jums gali suteikti Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Technologijų vertinimo skyriaus vadovė Raimonda Janonienė, tel. (8 5) 262 8513, el. p. raimonda.janoniene@hi.lt.